

KAREL MOESTERMANS, DIRECTEUR ALGEMEEN BELEID BIJ CREO

“Opleiden is het *nieuwe* rekruteren”

In een arbeidsmarkt met heel wat noden, ziet Karel Moestermans mogelijkheden voor het volwassenenonderwijs. Contractonderwijs is één van de opties.

TEKST: PATRICK VERHOEST
FOTO: KATTOO HILLEWAERE

Karel Moestermans is directeur Algemeen Beleid bij CREO, het fusieproduct van het Centrum Voor Volwassenenonderwijs (CVO) Roeselare en CVI Vivo Kortrijk. Hij steekt meteen van wal over de term *volwassenenonderwijs*: “Het klinkt alsof je ergens bent tekortgeschoten en een inhaalbeweging moet maken. Zelfs levenslang leren klinkt zo. De term uit het gevangeniswezen slaat op een straf en klinkt als een veroordeling, ook al is levenslang leren van groot belang.”

Het volwassenenonderwijs kent uitdagende tijden. Het kreeg vier jaar geleden nieuwe normen op het vlak van schaal. Daardoor zijn heel wat CVO's gefuseerd tot grote entiteiten. Nadeel is dat verschillende organisatievormen en gewoontes op elkaar moesten worden ingesteld, getuigt Karel Moestermans: “De impact is enorm. Door een nieuw financieringsdecreet genereerden een aantal zaken minder omkadering en werden ze minder gefinancierd. We dienden meer in te zetten op Nederlands voor anderstaligen, diplomagerichte opleidingen en tweedekansonderwijs. Ook corona ging niet aan ons voorbij. We deden enorme inspanningen om cursisten aan ons te binden. Toch was

online les volgen niet de insteek van velen. We slaagden er niet altijd in om meteen afstandsonderwijs te organiseren voor technische vakken. Ook al zien we nu wat herstel, toch zorgde corona ervoor dat een aantal cursisten afhaakte.”

Brandende arbeidsmarkt

Karel Moestermans ziet een arbeidsmarkt met veel noden. Hij is overtuigd dat het volwassenenonderwijs daar in de brede zin een grote rol in kan spelen, ondanks het feit dat het gebonden is aan heel wat wetten, decreten en voorschriften. “We zagen een bijkomende verwachting ontstaan en opteerden voor contractonderwijs. Daarbij is onze slogan: ‘U heeft een opleidingsvraag, wij vullen ze in’. We doen dat op twee manieren. Ten eerste met onze reguliere opleidingen. Dat is altijd ons eerste uitgangspunt. Maar als dat niet lukt, gaan we via het goed uitgebouwde contractonderwijs. We kunnen echt inspelen op de vraag van grote bedrijven. Dat doen we met CREO in nauwe samenwerking met ons regionaal opleidingscentrum (ROC). ROC biedt maatwerk betreffende korte opleidingen, intensieve opleidingen en bijspijkeropleidingen in een rits van disciplines.”

Het volwassenenonderwijs stond vroeger gelijk aan avondonderwijs. ‘s Avonds werden de vrijgekomen lokalen van een of andere school gebruikt. Vandaag zitten de lokalen van Karel Moestermans overdag vol, want 70% van de lessen vinden dan plaats: “Ik moet 400 cursisten per dag een plaats geven. We moesten daarvoor ferm investeren in infrastructuur, terwijl de financiering niet meegaat met die trend. De nood aan technische opleidingen is groot. Daardoor hebben we ook overdag behoefte aan lokalen voor lessen, houtbewerking en automechanica. We moeten dus bijkomende investeringen doen om

aan de noden van de arbeidsmarkt te kunnen voldoen. Gelukkig is onze campus ondertussen ons eigen bezit.”

Het nieuwe rekruteren

De noden op de arbeidsmarkt zijn zo hoog, dat de technische kwalificaties van wie wordt aangeworven, een stuk lager zijn dan vroeger, weet Karel Moestermans. Voor hem is opleiden het nieuwe rekruteren: “Vroeger werd aangeworven bij een 100% match. Vandaag is dat onmogelijk geworden. Wie een aantal competenties kan afvinken, is al blij en rekt erop de rest te realiseren door op te leiden. Daar willen CREO en ROC een belangrijke plaats innemen en *first in mind* zijn. Ons grote voordeel is dat we binnen ons regulier onderwijs opleiden

“Natuurlijk is de 70 cent per uur subsidie strategisch te weinig voor de uitdagingen van het volwassenenonderwijs.

aan anderhalve euro per uur. Je betaalt voor een opleiding heftruckchauffeur 60 euro inschrijvingsgeld. Sommigen krijgen hierop nog korting en zelfs vrijstelling. Nergens vinden bedrijven kwalitatief betere opleidingen, dan nog onder het toezend oog van het Ministerie van Onderwijs.”

Sociale vaardigheden

De technische evolutie, digitalisering en robotica vormen een nieuwe trend binnen de opleidingen. Toch vragen bedrijven aan CREO om trainingen te voorzien rond de sociale vaardigheden van de 21e eeuw, weet Moestermans: “Coachen, leidinggeven en empathie zijn zaken die je niet kunt aanleren op een pc. Bij heel wat problemen in bedrijven ligt communicatie aan de oorzaak. Het lijkt wel hét

probleem van de toekomst. Ook daar proberen we een meerwaarde te leveren.”

De cursisten Nederlands bij CREO vertegenwoordigen 179 nationaliteiten. Die moeten eerst onze taal aanleren: “Onze leerlingen leren eerst de basis van de taal. We proberen hen ook een diploma secundair onderwijs te laten behalen. Pas later leren ze al werkend de taal die bij hun beroep hoort. Het is pas als mensen kunnen meepraten over de alledaagse zaken — school, voetbal... — dat hun sociale integratie echt begint. Onze grote klanten vragen ons ervoor te zorgen dat hun medewerkers die basis aankunnen. Dan voelen ze zich goed en vertrekken ze niet naar een ander bedrijf.”

Rol voor CREO

Karel Moestermans ziet het als zijn opdracht mensen een job te brengen: “We moeten de NEET-jongeren (*Not in Education, Employment or Training*) uitdagen. Bedrijven moeten hen aanwerven en bij ons brengen. We zullen samen zaken moeten uitdokteren om mensen (weer) aan het werk te zetten. Dit kost de overheid geen bijkomende middelen. Het volwassenenonderwijs is een incassobureau voor de overheid. Alle ontvangen inschrijvingsgelden worden doorgestort. Daarom is het belangrijk dat men binnen de Vlaamse Overheid de partners in het volwassenenonderwijs ten volle gebruikt als accelerator in dit proces. Zowel de arbeidsmarkt als de kabinetten van de ministers Weyts en Crevits worden er beter van. Het klopt dat onze subsidie van ongeveer 70 cent per uur strategisch te weinig is voor de uitdagingen van het volwassenenonderwijs. De energieprijzen stijgen, we stoken met de ramen open wegens corona en onze nieuwe gebouwen hebben om dezelfde reden lang leeg gestaan. Dat maakt ons financiële plaatje moeilijk. Maar dat is een ander debat.” ■